

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **LUPEMI, s. r. o.**, se sídlem Turnovského 263, Praha 10, proti žalovaným: **1) Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, **2) Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o návrhu žalobkyně na přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu,

t a k t o :

- I. Soudci specializovaných senátů úseku správního soudnictví Městského soudu v Praze **jsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 89/2013.
- II. Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 89/2013 **se přikazuje** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně LUPEMI, s. r. o. podala dne 15. 8. 2013 u Městského soudu v Praze žalobu, kterou se domáhá přezkoumání rozhodnutí druhého žalovaného Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. 7. 2013, č. j. 523/2012-OT-OSV/4, jímž bylo zrušeno rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2012, č. j. Spr 2527/2011-24, o odmítnutí žádosti ze dne 27. 6. 2011 o poskytnutí informace ohledně rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 1998, sp. zn. 52 K 92/97, a zastaveno řízení vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. Spr 2527/2011, a současně i přezkoumání rozhodnutí prvního žalovaného Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2012, č. j. Spr 2527/2011 - 24. Žalobkyně se v petitu žaloby domáhá zrušení rozhodnutí obou žalovaných a vrácení věci k dalšímu řízení.

Uvedená věc je vedena u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 A 89/2013.

Městský soud v Praze po předběžném posouzení věci dospěl k závěru, že je třeba předložit věc Nejvyššímu správnímu soudu s návrhem na přikázání věci jinému než místně příslušnému krajskému soudu podle ust. § 9 odst. 1 s. ř. s. Svůj návrh, který byl doručen Nejvyššímu správnímu soudu dne 2. 9. 2013, odůvodnil tím, že předmětem žaloby je věc, v níž v prvním stupni rozhodoval Městský soud v Praze podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zrušení jehož rozhodnutí se žalobkyně rovněž domáhá, a taková situace

by pak mohla zavdávat objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců specializovaných senátů správního úseku Městského soudu v Praze, kteří by žalobu projednávali. Stejná skutečnost vedla v jiných ale obdobných věcech – projednávaných Městským soudem v Praze – k tomu, že takové věci byly přikazovány Nejvyšším správním soudem jinému soudu. Tento postup je patrný z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70, z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2009, č. j. Nao 42/2009 - 21, z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010, č. j. Nad 43/2010 - 18 a z jiných rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že Městský soud v Praze rozhodoval o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace (rozhodnutí ze dne 6. 9. 2012, č. j. Spr 2527/2011-24) místopředsedou tohoto soudu JUDr. Jaromírem Jirsou, navrhla žalobkyně ve své žalobě obsahově přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu z důvodu podjatosti soudců, kteří by měli rozhodovat o žalobě. Žalobkyně se nevyjádřila k tomu, kterému soudu má být věc přikázána.

Žalovaný Městský soud v Praze v podání ze dne 11. 9. 2013, které bylo doručeno Nejvyššímu správnímu soudu dne 13. 9. 2013 navrhl, aby věc byla přikázána Krajskému soudu v Praze. Rovněž tak žalované Ministerstvo spravedlnosti v podání ze dne 9. 9. 2013, které bylo doručeno Nejvyššímu správnímu soudu téhož dne, navrhlo přikázání věci Krajskému soudu v Praze.

Nejvyšší správní soud shledal návrh na přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu opodstatněným.

Ustanovení § 9 odst. 1 s. ř. s. upravuje možnost Nejvyššího správního soudu přikázat věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Podle § 9 odst. 3 s. ř. s. mají účastníci právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána.

V citovaném ustanovení je upraven případ tzv. delegace nutné, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout.

Předsedkyně senátu 3 A Městského soudu v Praze, kterému podle rozvrhu práce přísluší věc projednat, poukázala na důvody pro vyloučení všech soudců, kteří vyřizují agendu správního soudnictví.

V projednávané věci žaloba napadá rozhodnutí žalovaného Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. 7. 2013, č. j. 523/2012-OT-OSV/4, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 6. 9. 2012, č. j. Spr 2527/2011-24, o odmítnutí žádosti ze dne 27. 6. 2011 o poskytnutí informace ohledně rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 20. 10. 1998, sp. zn. 52 K 92/97, a zastaveno řízení vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. Spr 2527/2011.

V dané věci je nutné především posoudit, zda jsou dány objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců v situaci, kdy by měli rozhodovat o podání, kterým je zpochybňován postup předsedy soudu, resp. jeho místopředsedy, u něhož sami působí. Touto otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž zaujal názor, že u soudců, kteří by měli rozhodovat o rozhodnutí místopředsedy soudu, u něhož sami působí, lze mít pochybnosti o jejich nepodjatosti. Je tomu tak proto, že místopředseda krajského soudu je podle § 119 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, orgánem státní správy soudu. Podle § 30 odst. 2 citovaného

pokračování

zákona místopředsedové krajského soudu vykonávají kromě rozhodovací činnosti také státní správu krajského soudu a státní správu okresních soudů, které patří do jeho obvodu, v rozsahu stanoveném tímto zákonem. Podle § 121 odst. 3 citovaného zákona vykonávají místopředsedové krajského soudu státní správu krajského soudu (Městského soudu v Praze) a okresních soudů v jeho obvodu v rozsahu určeném předsedou krajského soudu.

Z uvedeného vyplývá, že postavení soudců ve vztahu k místopředsedovi soudu, u něhož sami působí (kdy takový místopředseda může v zákonem stanovených případech vykonávat ve vztahu ke jmenovaným soudcům úkoly státní správy), by mohlo zavdat objektivní pochybnost o nepodjatosti těchto soudců. To platí tím spíše, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti.

Tento závěr lze aplikovat i v dané věci.

V projednávané věci lze mít objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců správního úseku Městského soudu v Praze, protože v řízení rozhodoval místopředseda Městského soudu v Praze jako správní orgán I. stupně, což je subjekt totožný se správním soudem, který by měl ve věci rozhodnout. Všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu jsou proto vyloučení pro možnou podjatost.

V tomto ohledu je vhodné poukázat i na obecnou právní zásadu „*nemo iudex in causa sua*“; podle které nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci, a ve sporu mezi dvěma subjekty musí vždy rozhodovat nezávislý třetí subjekt. Tato obecná pravidla jsou obecně uznávána jako zásady spravedlnosti a to i tehdy, jestliže nejsou normativně vyjádřena v pozitivním právu (srov. Knapp, V. *Teorie práva*, C. H. Beck, Praha 1995, str. 83).

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právními názory, které ve svých rozhodnutích vyjádřil Ústavní soud [např. náleze ze dne 4. 12. 1997, sp. zn. II. ÚS 218/97, (dostupný na nalus.usoud.cz) nebo ze dne 11. 3. 1998, sp. zn. IV. ÚS 466/97, Sb. n. u. ÚS, Svazek č. 10, náleze č. 38, str. 251] o rozdělení a přísném oddělení soudní moci na složku jurisdikční a správní. Současně ale poukazuje i na to, že tyto závěry je nutno při jejich aplikaci posuzovat v kontextu, který vyjádřil Ústavní soud v nálezu pléna ze dne 11. 7. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 18/06 [č. 397/2006 Sb.]. V něm Ústavní soud vyslovil, že „*výkon státní správy soudů neodpovídá svojí povahou obecnému vymezení výkonu státní správy. Jedná se v tomto případě o specifickou činnost vykonávanou pouze uvnitř soudní soustavy a podmiňující více či méně vlastní rozhodovací činnost soudů*“.

Nebylo by možno se přiklonit ani k případné námitce, že je-li žalovanou stranou Ministerstvo spravedlnosti, pak by ve shora uvedené logice měli být vyloučeni všichni soudci. Je tomu tak proto, že vztah předsedy soudu (eventuálně místopředsedy) a soudců daného soudu je vztahem zcela bezprostředním. Takovýto vztah naopak nebude a priori dán mezi ministrem a soudci rozličných soudů České republiky. V dané situaci navíc není žalovaným ministr spravedlnosti, nýbrž Ministerstvo spravedlnosti.

Nejvyšší správní soud poukazuje i na své usnesení ze dne 29. 3. 2007, č. j. Nad 8/2007 - 40, na usnesení ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 - 49, usnesení ze dne 7. 4. 2008, č. j. Nad 11/2008 - 29, usnesení ze dne 27. 6. 2008, č. j. Nad 20/2008 - 28, a usnesení ze dne 13. 8. 2008, č. j. Nad 24/2008 - 43, všechna dostupná na www.nssoud.cz, v nichž v podobných věcech rozhodl stejně jako nyní.

Vzhledem k výše uvedenému proto Nejvyšší správní soud přikazuje předmětnou věc k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Praze, který je soudem svým sídlem nejbližším účastníkům řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2013

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu